

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Pomocná škola a Praktická škola, Černovice, Dobešovská 1

394 94 Černovice

Identifikátor školy: 600 022 501

Termín konání komplexní inspekce: 11., 12. a 13. březen 2002

Čj.	112 108/2002-11003
Signatura	kk3zv501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Pomocná a praktická škola je umístěna v areálu Diagnostického ústavu sociální péče Černovice u Tábora. Do sítě škol byla zařazena Rozhodnutím MŠMT ČR od 1. 3. 1993.

Od 1. 10. 2001 funguje jako právní subjekt kraje Vysočina. V současné době škola sdružuje pomocnou školu s 19 žáky, přípravný stupeň pomocné školy s 10 žáky a praktickou školu se 7 žáky.

Škola sídlí v budovách a prostorách areálu Diagnostického ústavu sociální péče Černovice na základě nájemní smlouvy. Využívá ke svému provozu prostory učeben v přízemí pavilonu č.p. 575 a přízemí domku č.p. 562, tj. 8 učeben. Dále škola využívá odbornou pracovnu dílen a zahradnictví, keramickou dílnu, rehabilitační bazén, tělocvičnu, přírodní hřiště, chráněné dílny.

Do výuky ve speciálních školách jsou zařazeni žáci s těžším a hlubším stupněm mentální retardace a více vadami.

Pobyt žáků je týdenní, celoroční, případně trvalý. Žáci jsou zároveň klienty ústavu a ústav zajišťuje kompletně jejich stravování včetně pitného režimu, ubytování a výchovnou činnost mimo vyučování.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Inspekce proběhla ve všech třídách školy v různých předmětech tak, aby pokryla profil školy a zhodnotila kvalitu vzdělávání s ohledem na odlišné vzdělávací potřeby zařazených žáků.

Plánování

Časová dotace pro výuku sledovaných předmětů v přípravném stupni pomocné školy, v pomocné škole a v praktické škole s dvouletou přípravou odpovídá vzdělávacímu programu Pomocné školy čj. 24 035/97-22, respektive učebním dokumentům praktické školy č. 63 – 42 – 3, KKO V 78 – 62 – C/002. Vyučující mají učivo rozvrženo do ročních tematických plánů, které jsou doplněny individuálními vzdělávacími programy. Individuální vzdělávací programy jsou zpracovávány pro všechny žáky přípravného stupně pomocné školy a pomocné školy vždy na pololetí školního roku. Vychází ze speciálně pedagogické diagnostiky a korespondují s aktuálním stavem a možnostmi žáků. Příprava vyučovacích hodin úzce navazuje na individuální vzdělávací programy žáků jak z hlediska rozsahu učiva, tak ve volbě metod a forem práce. Výuka je doplněna o individuální logopedickou péči.

Plánování má vynikající úroveň.

Podmínky výuky

Vzdělávací proces je pozitivně ovlivňován personálními podmínkami školy. Všichni vyučující jsou odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku v tomto typu školy. Ve třídách přípravného stupně pomocné školy působí dva pedagogičtí pracovníci. Ze strany školy jsou jim vytvářeny podmínky pro účast na odborných vzdělávacích akcích a kursech, zejména z oblasti používání moderních a netradičních vyučovacích metod. Prostorové podmínky pro žáky přípravného stupně a nižšího stupně pomocné školy odpovídají počtu žáků ve třídách, umožňují zřízení relaxačních koutků a účelné střídání činností v průběhu výuky. Třídy ostatních stupňů pomocné školy a třída praktické školy jsou menší a není v nich možné členění na výukovou a relaxační část. Pracovní výchova probíhá ve třídách, ve školní dílně, v keramické dílně a na pozemcích v areálu diagnostického ústavu sociální péče. Pro výuku tělesné výchovy má škola k dispozici tělocvičnu, hernu a bazén. Z důvodu prostorových podmínek je kapacita školy omezená a není dále možné další rozšiřování vzdělávací nabídky pro žáky s těžšími formami mentálního

postižení a kombinovanými vadami, kteří jsou umístěni v DÚSP a mají odloženou školní docházku. Učitelky i vedení školy dbají na vybavení kvalitními vyučovacími pomůckami a na zajištění názorného vyučování. Kromě tradičních pomůcek je vhodně používána audiovizuální a výpočetní technika. Všechny prostory školy jsou udržovány v čistotě a pořádku. Vkusná výzdoba tříd a společných prostor vytváří žákům i pedagogům estetické pracovní prostředí a významně přispívá k pozitivní a vstřícné atmosféře školy.

Podmínky výuky mají velmi dobrou úroveň.

Průběh výuky (organizace, metody a formy výuky).

Průběh vyučování v přípravném stupni a nižším stupni pomocné školy není striktně dělen na klasické vyučovací hodiny. Časové rozvržení každého dne vychází z možností žáků, jejich aktuální schopnosti soustředit se na zadané úkoly a aktivně pracovat v hodině. Učitelky citlivě reagují na potřeby žáků a vytvářejí tak optimální pracovní atmosféru. Ve vyšších stupních pomocné školy je výuka častěji organizována formou klasických vyučovacích hodin.

Učivo je žákům předáváno vhodně volenými vyučovacími metodami. Výrazně individuální přístup, který respektuje stupeň postižení a aktuální stav žáků, je doplňován frontálními metodami. Výrazným prvkem vyučování je jeho činnostní zaměření, manipulace s předměty a využívání vhodných názorných pomůcek. Vyučující kladou důraz na rozvoj manuálních dovedností, rozvoj jemné i hrubé motoriky, vytrvalosti a pečlivosti. Výtvarné práce a výrobky žáků mají vysokou estetickou úroveň. Ve všech sledovaných předmětech byla patrná snaha učitelek rozvíjet komunikační dovednosti žáků a zkvalitňovat jejich řečový projev. Promyšleným způsobem jsou uplatňovány nonverbální komunikační techniky (piktogramy, sociální čtení aj.). Aktuálně probíraným tématům v jednotlivých předmětech odpovídá i výzdoba tříd.

Žáci dokáží ve své většině respektovat požadavky učitelů a jsou dobře adaptováni na školní práci. Vyučující dokáží velmi klidně a přátelsky komunikovat a vytvářejí podmínky pro bezpečí a důvěru žáků.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech.

Motivace a hodnocení žáků mají vynikající úroveň. Organizace, metody a formy výuky, interakce a komunikace a podmínky výuky jsou velmi dobré. Kvalita vzdělávání má velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepce školy je zpracována s ohledem na základní cíle výchovně vzdělávací činnosti všech jejích součástí, vychází z její konkrétní situace. Vedle hlavních úkolů jsou formulovány i prostředky a způsoby jejich realizace. V ročním plánu jsou vymezeny základní úkoly školního roku v oblasti výchovně vzdělávací, je stanovena zodpovědnost pracovníků za jejich splnění. V ostatních oblastech vedení školy záměry a úkoly přizpůsobuje podmínkám, které jsou škole dány ústavem. Plnění úkolů je analyzováno a pravidelně vyhodnocováno.

Zvýšenou pozornost věnovali pedagogičtí pracovníci sestavení tematických plánů pro všechny ročníky a vyučované předměty. Na základě provedené diagnostiky odborným pracovištěm ústavu jsou kvalitně zpracovány i individuální výchovně vzdělávací plány, stejně jako jejich

průběžné vyhodnocování.

Plánování vedení školy je systematické, účelné a odpovídá realitě školy. Celkově je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Ředitel ústavu, současně i ředitel školy na 0,2 úvazku využívá možností, které mu dává velikost a prostředí školy i ústavu k liberálnímu způsobu řízení. V souladu s organizačním řádem jmenoval pro oblast řízení pomocné a praktické školy odborně a pedagogicky způsobilou zástupkyni.

Organizační struktura školy je jasná a přehledná, opatření jsou dobře promyšlená ve svých dopadech a souvislostech. V organizaci výuky i ve vedení dokumentace nebyly zjištěny nedostatky. Ochrana osobních údajů je zajištěna. Kvalitní vnitřní informační systém optimálně zabezpečuje rychlý přenos informací včetně zpětné vazby. Kompetence pracovníků jsou přesně určeny a jejich rozdělení přispívá k plynulému chodu školy.

Výuka je organizovaná v souladu s potřebami a možnostmi žáků. Ve třídách ji zajišťují vždy dva pracovníci, speciální pedagog a vychovatel. Prioritou je zohlednění žáka a jeho prospěchu.

Součástí výchovně vzdělávací činnosti je i prevence zneužívání návykových látek a dalších sociálně patologických jevů. Ve škole nevznikly žádné problémy z této oblasti, přijatý systém je funkční.

Prezentace školy na veřejnosti probíhá prostřednictvím uskutečňování prodejních výstav výrobků žáků školy.

Výroční zpráva o činnosti školy poskytuje dostatek informací, slouží škole jako zdroj sebehodnocení, splňuje předepsané náležitosti.

Kvalita a funkčnost uspořádání školy a informačních systémů je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pracovníků ředitel i jeho zástupkyně uplatňují partnerský přístup, založený na vzájemné spolupráci. Uskutečňují častá, pravidelná setkávání, na kterých společně řeší téměř všechny otázky související s provozem školy, problémy žáků i kvalitou výuky. Pedagogičtí pracovníci tak mají možnost přicházet s návrhy a náměty, které vedení školy podporuje a oceňuje. Tím je motivuje k další aktivitě a vytváří přirozeně pocit sounáležitosti se školou i odpovědnosti za její kvalitu a dobré jméno. Podporuje a umožňuje další vzdělávání, o které má většina pedagogů velký zájem. Systém pravidelného morálního a hmotného stimulování je vytvořen. Kritéria pro hodnocení pracovníků byla deklarována ústně.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků je hodnocen jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní a hospitační činnost provádí zástupkyně pro školu, ředitel provádí supervizi. Vedení školy má písemně zpracovaný plán kontrolní a hospitační činnosti, který postihuje všechny oblasti školy deklarované v koncepci školy. Hospitace, které uskutečňuje v pravidelných intervalech jsou cílené, stanovené cíle v jejich průběhu sleduje a vyhodnocuje. Způsob, jakým jsou prováděny, i dobře formulované závěry jsou zdrojem informací o plnění povinností i kvalitě práce jednotlivých pedagogů a přispívají k zefektivnění účinnosti jejich odborného a metodického vedení. Současná kontrolní činnost má zásadní vliv na změny stylu práce.

Kontrolní systém je promyšlený, vedení školy umožňuje přehled o úrovni výuky

a jednotlivým pracovníkům zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů je hodnocen jako vynikající.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy a jeho zástupkyně věnují maximální pozornost pro zajištění podmínek vzdělávacích programů školy, stejně tak formulování záměrů a cílů, kterých chtějí v rámci školy dosáhnout.

Česká školní inspekce na základě sledovaných jevů a analýzy základních ukazatelů pro hodnocení podmínek vzdělávání hodnotí podmínky vzdělávání jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům využívány efektivně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 22 249/2000-21 ze dne 12. 7. 2000,
- povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a odst. 1 písm. a), b), c), d), e), f), g), h), j), l) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- výkaz o speciálních školách podle stavu k 26. 9. 2001,
- koncepce školy,
- výroční zpráva o činnosti školy a o hospodaření školy za školní rok 2000//2001,
- plán práce na školní rok 2001/2002,
- organizační řád školy,
- provozní řád školy,
- tematické plány,
- individuální výchovně vzdělávací plány,
- plán a záznamy z kontrolní činnosti,
- záznamy z pedagogických porad,
- podkladová inspekční dokumentace školy,
- plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Vstřícný přístup pedagogů, jejich odborné znalosti, zájem a snaha podporovat u žáků co největší osobnostní rozvoj vzhledem k rozsahu a hloubce jejich postižení svědčí o kvalitní vzdělávací činnosti. Její úroveň ovlivňuje také pozitivní atmosféra školy včetně liberálního přístupu vedení školy k zaměstnancům školy.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům využívány efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Bekeová	Eva Bekeová
Člen týmu	Mgr. Vladimír Ira	Vladimír Ira

V Jihlavě dne 18. března 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 3. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Ing. František Vránek, ředitel školy

Vránek
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy		
Zřizovatel		
Rada školy		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky xxx podány